

ТАМІЛА ЯЦЕНКО
ОЛЕСЯ СЛИЖУК

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 7–9 КЛАСИ»
БАЗОВИЙ ПРЕДМЕТНИЙ ЦИКЛ

на основі модельної навчальної програми «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори – Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ № 883 від 24.07.2023 р.).

51 год. (1,5 год. на тиждень: I семестр – 2 год. на тиждень; II семестр – 1 год. на тиждень)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму «Українська література. 7–9 класи» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (наказ № 463-IX від 16.01.2020 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України № 1120 від 09.08.2024 р.);
- на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 7–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України № 883 від 24.07.2023 р.).

Мета навчання української літератури в 7–9 класах – розвиток компетентних читачів і читачок з усталеною потребою читання художньої літератури, національно свідомих громадян і патріотів України з гуманістичним світоглядом, здатних висловлювати власну критичну думку про прочитане, усвідомлювати національні та загальнолюдські цінності, відтворені у високохудожніх надбаннях класичної та сучасної української літератури, застосовувати здобуті предметні знання та вміння в нових навчальних і життєвих ситуаціях.

Завдання навчання української літератури в 7–9 класах – ознайомлення учнів/учениць із високохудожніми творами класичної та сучасної української літератури різних родів і жанрів, мистецьких напрямів і стилів; розвиток художнього сприймання навколишнього світу; формування вмінь аналізувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, мистецького контексту; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення; удосконалення навичок виразного читання; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика «*Результати навчання*» розроблена згідно з чотирма *групами вимог до результатів для учнів 7–9 класів*, що індексовані в Державному стандарті базової середньої освіти щодо мовно-літературної освітньої галузі.

У програмі *результати* конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

Досягнення означених результатів указує на рівень сформованості в учнів/учениць предметної (читацької), ключових компетентностей та оволодіння ними наскрізними вміннями.

Програму з української літератури для **7 класу** побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу з його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлено віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Рекомендований зміст навчальної програми для **7 класу** включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, формування характеру та життєві випробування особистості. Запропоновано також твори, що

викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес в учнів/ учениць – детективні, пригодницькі, гумористичні, твори фантастики та фентезі.

Для *текстуального* розгляду рекомендовано твори, що ввійшли до «золотого» фонду української класики для читання старшими підлітками: лірика Т. Шевченка, В. Симоненка, проза І. Франка, В. Винниченка, А. Дімарова, Гр Тютюнника, В. Чемериса, О. Бердника. Також подано твори *сучасних українських письменників/письменниць*, зокрема Л. Костенко, Г. Пагутяк, А. Кокотюхи, Н. Малетич, К. Штанко, О. Радущинської.

У **8 класі** вивчення української літератури ґрунтується на *хронологічно-стильовому принципі* з урахуванням *жанрово-родової специфіки творів*.

У структурі навчальної програми для 8 класу передбачено текстуальне вивчення творів у межах *розділів*: «Вступ», «Прадавня Україна в дзеркалі літератури» (І. Білик «Дарунки скіфів», старина «Про Іллю Муромця та Соловія», Володимир Мономах «Повчання дітям»), «Заповідь любові: Біблія та українська література» («Євангеліє від Матвія»), «Література козацької України» («Дума про Марусю Богуславку», народні історичні пісні «Ой як крикнув же козак Сірко», «Чи не той то хміль», С. Климівський «Їхав козак за Дунай»), «Українці та кримські татари», «Романтизм в українській літературі» (М. Петренко «Дивлюсь я на небо», Т. Шевченко «Причинна», М. Гоголь «Сорочинський ярмарок»), «Реалізм в українській поезії та прозі» (П. Грабовський «Я не співець чудовної природи...», Іван Нечуй-Левицький «Микола Джеря»), «Драматургія ХІХ століття» («Сватання на Гончарівці»), «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

На основі ідейно-тематичного співвідношення запропоновано розгляд класичних художніх творів у *проекції з творами сучасної літератури*. Такі тематичні паралелі вмотивовано врахуванням пізнавальних і читацьких інтересів сучасних восьмикласників/восьмикласниць, які матимуть змогу прослідкувати художнє осягнення конкретної

історичної доби та діяльності її відомих представників у сучасних творах. Зокрема для текстуального вивчення подано поезію Л. Костенко «Давидові псалми. Псалом 1», прозу Р. Іванченко «Ярославни», В. Рутківського «Пастух Рашит» (розділ із книги першої тетралогії «Джури козака Швайки»). Дз. Матіяш «Мене звати Варвара», М. Морозенко «Іван Сірко – великий характерник», О. Гавроша «Врятувати Шевченка», сучасні українські балади. Літературні паралелі простежено також і на жанрово-тематичному рівні.

Передбачено також ознайомлення зі знаковими творами кримськотатарської літератури як невід'ємної частини українського літературного процесу. Вивчення в єдності української та кримськотатарської літератури обумовлено тим, що кримли й українці є корінними етносами України, історичні долі яких нерозривно пов'язані, а культури співіснували та взаємодоповнювалися упродовж століть. Рекомендовано із давньої літератури кримли переказ «Фонтан сліз у Бахчисарайському палаці», поезію Ашик Омера «Скажи-но, душе».

У **9 класі** вивчення української літератури ґрунтується на *хронологічно-стильовому принципі* з урахуванням *жанрово-родової специфіки творів*.

Критеріями добору художніх творів, що репрезентують історико-культурні періоди, є відповідність віковим особливостям художнього сприймання старшими підлітками з метою формування загального уявлення про літературний процес в Україні ХХ–ХХІ століть.

У структурі навчальної програми такі *розділи*: «Вступ», «Література модернізму», «Із літератури покоління шістдесятників», «Із кримськотатарської літератури», «Панорама сучасної поезії», «Сучасна молодіжна проза», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для *текстуального* розгляду рекомендовано твори *української класики*: поезія Олександра Олеся, В. Сосюри, В. Симоненка, Д. Павличка, драматургія Лесі Українки, проза М. Коцюбинського, Івана Багряного, В. Близнеця.

Передбачено ознайомлення зі знаковими творами кримськотатарської літератури як невід'ємної частини українського літературного процесу. Рекомендовано для текстуального розгляду оповідання І. Гаспринського та Е. Умерова.

Завершується курс української літератури в 9 класі прозовими творами сучасних українських письменників/письменниць, рекомендованими саме для цієї вікової категорії читачів/читачок – поезією О. Ірванця, прозою О. Михеда, О. Думанської, Дари Корній, Макса Кідрука. Запропоновані твори розкривають жанрово-тематичне розмаїття сучасної молодіжної прози: шкільна повість, тревелог, міське фентезі тощо.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на систематичне проведення таких уроків для ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

Рекомендовано *біографічні відомості* про письменників/письменниць обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів/учениць 7–9 класів. Важливо акцентувати на активній громадянській позиції, патріотизмі українських письменників/письменниць, національних і загальнолюдських ідеалах, що знайшли відображення у художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

У навчальній програмі визначено *теоретико-літературні поняття*(позначка *ТЛ*), формування яких відбувається у процесі читання та аналізу художніх творів.

Рубрика «*Мистецький контекст*» (позначка *МК*) має рекомендаційний характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами

української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

Рубрика «*Види навчальної діяльності*» орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які мають широкі можливості для виявлення творчої ініціативи для ефективного досягнення очікуваних результатів навчання української літератури в 7–9 класах. Представлено види організації навчальної діяльності різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика має рекомендаційний характер.

У прикінцевій частині навчальної програми запропоновано художні твори для позакласного читання для 7–9 класів за тематичними розділами.

Змістове наповнення навчальної програми сприяє формуванню предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів/учениць 7–9 класів, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного планування уроків української літератури в 7–9 класах.

7 КЛАС

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета/ інтегрованого курсу	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1]; ● розуміє та відтворює зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [9 МОВ 2.3.2- 1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм</p>	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p> <p>ТЛ: літературний твір, автор, читач. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)»</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). Дискусія «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?».</p>

	<p>літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; • обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3]. 		
ПІСЕННА ЛІРИКА			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду.</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1] • розпізнає художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2]; 	<p>Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх види (народні козацькі, чумацькі, наймитські, рекрутські, солдатські (жовнірські), стрілецькі тощо пісні) (оглядово).</p> <p>«Ой на горі та й жєнці жєнуть» – народна козацька пісня. Відображення життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність.</p> <p>ТЛ: народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет, літота.</p> <p>Патріотичні пісні літературного походження. Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...».</p> <p>Стисло про письменника. Історія створення піснігімну Січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Прослуховування та перегляд музичних та відеоінтерпретацій. Створення постера, презентації на тему</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу пісень [9 МОВ 2.2.7-1]; ● коментує власні почуття і враження від прочитаних текстів пісень, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу: творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи</p>	<p>піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ столітті.</p> <p>ТЛ: пісні літературного походження (авторські пісні).</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух); <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Хранителька», О. Оснач «Ой у лузі червона калина», О. Гайдамака «А ми тую червону калину підійmemo»; <i>кіно</i> – д/ф «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918-1919» (режисер – Т. Химич).</p> <p>Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України. Олесь Бабій «Зродились ми великої години...». Гімн ОУН-УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність.</p> <p>ТЛ: пафос.</p> <p>МК: <i>музика</i> – марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський); <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА».</p> <p>Сучасні патріотичні пісні (за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон» Розповідь про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну</p>	<p>«Мій топліст українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>
--	---	--	---

	художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].	творчість патріотичного спрямування. «Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників. Уславлення їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом. Петро Солодуха «Біля тополі». Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі. МК: музика – «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Біля тополі» (слова, музика і виконання – П. Солодуха).	
ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ			
7	1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях: <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої їх інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; ● доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження 	Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета Україною у 1843 р. Осмислення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу. ТЛ: елегія. МК: образотворче мистецтво – О. Шупляк «Дух свободи»; музика – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); кіно – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко).	Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів про письменників. Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння

	<p>та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки й висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання художнього твору та враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; ● створює на основі прочитаного 	<p><i>Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено).</i></p> <p>Коротко про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Особливості композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідейний зміст твору, його втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови.</p> <p>ТЛ: <i>героїко-романтична історична повість, архаїзми, діалектизми, етапи розгортання сюжету.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»;</i></p> <p><i>кіно – х/ф «Захар Беркут» (режисери – Дж. Вінн, А. Сеїтаблаєв);</i></p> <p><i>музика – Б. Лятошинський «Золотий обруч» (опера).</i></p>	<p>літературних творів та їх екранізації.</p> <p>Відгуки про переглянуті фільми.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах із використанням цитат.</p> <p>Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів).</p> <p>Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?».</p> <p>Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	--	---	---

	<p>власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1].</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
МИ – УКРАЇНЦІ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • обговорює актуальність, жанрово- 	<p><i>Василь Симоненко «Лебеді материнства».</i> Нарис життя й творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Білас</p>	<p>Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, жанру, тропів,</p>

	<p>родову належність почутого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), ідейно-тематичні та загальні естетичні особливості, зв'язок тексту із ситуацією спілкування та художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <ul style="list-style-type: none"> ● формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; ● визначає мотиви, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1]; ● аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.3-1] ● доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання творів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у 	<p>«Лебеді материнства», О. Шупляк «Колиска»; <i>музика</i> – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – «BAndurbaND»).</p> <p><i>Сучасна українська поезія про війну (за вибором учителя/вчительки).</i></p> <p>Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань українців під час війни (<i>оглядово</i>).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», М. Дьяченко «Хрещені вогнем» (серія патріотичних портретів); <i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання – Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С. Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»).</p>	<p>художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Характеристика образу ліричного героя.</p> <p>Підготовка ілюстрацій, асоціативного куща, презентацій, відеороликів до поетичних творів.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Написання творчої роботи на основі метафори з поезії.</p> <p>Написання есе на тему: «Життя – найвища цінність», Презентація власних віршів.</p> <p>Дискусія на тему: «Сучасні українці – творці свободи» або «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття».</p>
--	---	---	---

	<p>межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● розпізнає в ліричних творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; ● виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]. 		
--	---	--	--

	<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>Творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ			
<p>5</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● визначає тему, ідею, мотиви, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]; ● доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, 	<p>Володимир Винниченко «Віють вітри, віють буйні...». Коротко про письменника. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. ТЛ: <i>психологічне оповідання, тавтологія.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – І. Їжакевич. «Мама йде!»</i>, О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця – Л. Горошко); <i>музика – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</i></p> <p>Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя й творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. ТЛ: <i>притча.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персонажів або використання методу РАФТ. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до проблемних питань творів. Сітка Елвермана. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій, графічних символів до творів. Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми.</p>

	<p>ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом [9 МОВ 2.1.2-1]; • розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Сонце заходить над Дніпром», О. Шупляк «Дві пташки».</p> <p>Оксана Радушинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено). Короткопро письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет і композиція, жанрові особливості твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрація до повісті «Метелики в крижаних панцирах» (художниця – В. Дунаєва); <i>мистецький проєкт</i> «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»).</p>	<p>Творча проєктна робота (групова або парна).</p> <p>Створення постера на тему: «Як сучасному підлітку залишатись собою?», відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами».</p> <p>Написання есе на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1]; • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу: досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • визначає тему, ідею, мотив, 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст).</p>

	<p>проблеми, порушені в художніх творах [9 МОВ 1.4.1].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; ● пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії</p>	<p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	--	---	---

	співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1].		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; ● Самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1]. 	<p>Художні твори сучасної української літератури (<i>за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць</i>).</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи за прочитаним твором сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови: виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1].</p>		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з творчістю митців/мисткинь [9 МОВ 1.1.2-2]; ● самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі. ТЛ: <i>повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.</p>

	текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду: формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1].		
II СЕМЕСТР			
КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН			
4	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; ● виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; ● доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження 	<p><i>Анатолій Дімаров «На коні й під конем»</i>(<i>дві-три оповіді за вибором учителя/вчительки</i>).</p> <p>Розповідь про письменника. Автобіографічна основа й проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі.</p> <p>ТЛ: <i>автобіографічний твір.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Хаджинов «Діти», ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця – О. Воронкова).</p> <p><i>Григор Тютюнник «Климко»</i>(<i>скорочено</i>).</p> <p>Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей.</p> <p>ТЛ: <i>художня деталь.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті Гр. Тютюнника «Климко» (художник – В. Савадов),</p>	<p>Виразне читання творів.</p> <p>Переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення галереї героїв твору. Сенкан.</p> <p>Цитатний диктант.</p> <p>Підготовка сторітелінгу (від імені письменника розповісти про власний життєвий шлях).</p> <p>Сітка Елвермана.</p> <p>Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань.</p> <p>Створення буктрейлерів або відеорекомендацій щодо прочитання творів.</p> <p>Дискусія на тему взаємин між дітьми та батьками чи близькими</p>

	<p>та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3].</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; ● формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; ● на основі прочитаного створює 	<p>Н. Воланд «Надія»; <i>кіно</i> – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновский).</p>	<p>людьми. Написання листів вдячності батькам чи близьким людям.</p>
--	---	---	---

	<p>власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]. <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ПРИГОДИ ТА ДЕТЕКТИВИ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відомо застосовує прийоми 	<p><i>Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено).</i></p> <p>Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й</p>	<p>Виразне читання й переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Кадрування улюблених епізодів твору.</p>

	<p>активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; ● обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2]; ● переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; ● виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; ● доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; 	<p>композиційні особливості повісті, засоби творення комічного.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повесть про перше кохання» (художник – А. Василенко), М. Кармазь «Школярі на відпочинку», О. Баликова «Однокласники».</p> <p>Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»). Коротко про письменницю. Розповідь про шкільні будні та канікули. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості.</p> <p>ТЛ: <i>жанр щоденника.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Л. Прядко «Ранок у Карпатах», ілюстрація до повісті «Щоденник Ельфа» (художники – А. та Д. Нечасевські).</p> <p>Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна Рука» (скорочено). Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі.</p> <p>ТЛ: <i>детектив як жанр, особливості його композиції.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник – І. Сулима).</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Асоціативна хмаринка за тематикою творів.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Структурування вивченого у вигляді інформаційного мему (таблиці-опори, схеми).</p> <p>Сенкан/діаманта.</p> <p>Творча проектна робота (групова чи колективна).</p> <p>Створення печворка.</p> <p>Створення криптограми.</p> <p>Детективний літературний квест.</p> <p>Створення літературних кросвордів.</p> <p>Перегляд екранізацій детективних творів.</p> <p>Написання відгуків про фільми.</p> <p>Написання власного детективу.</p> <p>Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах</p>
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; ● характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких уважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; ● передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; ● на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з</p>		
--	---	--	--

	<p>іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оформлює власне висловлення з дотриманням принципів академічної доброчесності [9 МОВ 3.1.3-1]; • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; 	<p><i>Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено).</i></p> <p>Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети й людства. Засоби характеротворення головних героїв.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» (художник –</p>	<p>Виразне читання творів.</p> <p>Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання».</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Кадрування твору.</p> <p>Літературний диктант.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● обговорює жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2]; ● формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; ● переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовує різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1]; ● характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; ● коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на 	<p>Д. Заруба), діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро).</p> <p><i>Галина Пагутяк «Королівство»(скорочено).</i> Коротко про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра та зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі. ТЛ: роман-фентезі. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Королівство» (художники – Ф. Сергєєв, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p>	<p>Створення мапи подорожі. Мінідиспут щодо морального вибору героїв/героїнь. Лепбук за прочитаними творами. Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Чат-переписка головних героїв/героїнь. Творча проектна робота (групова чи парна).</p>
--	---	---	--

	<p>емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; ● представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; ● на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]; ● створює у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, 		
--	--	--	--

	<p>заметки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1].</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; ● самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; ● окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст).</p> <p>Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором.</p> <p>Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; ● коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; ● представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту[9 МОВ 2.6.1-2]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1].</p>		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	1. Взаємодія з іншими особами усно,	Художні твори сучасної української	Створення візуального

	<p>сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях, зокрема художніх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1].</p>	<p>літератури (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва</p>	<p>постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в II семестрі та впродовж навчального року.</p> <p>ТЛ: повторення вивчених у II семестрі та впродовж навчального року понять теорії</p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. Обговорення літератури для</p>

	<p>змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <ul style="list-style-type: none"> ● самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]. <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1]. <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1].</p>	<p><i>літератури.</i></p>	<p>читання влітку.</p>
--	--	---------------------------	------------------------

8 клас

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмету	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • формулює уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння; [9 МОВ 1.1.2-4] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної</p>	<p>Художній твір в історико-культурному контексті доби (<i>оглядово</i>).</p> <p>ТЛ: <i>стиль доби (культурно-мистецька епоха), мистецький напрям, мистецька течія.</i></p> <p>МК: зразки творів різних видів мистецтва різних стилів.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору в історико-культурному контексті доби (слова-асоціації, характерні ознаки).</p> <p>Створення ментальної мапи «Літературно-мистецькі епохи».</p>

	МОВИ: <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] 		
ПРАДАВНЯ УКРАЇНА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРИ			
9	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту; [9 МОВ 1.2.1-1] • самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, 	<p>Культура й віра прадавніх українців. Погляди прадавніх українців на світ і місце людини в ньому. Основні риси дохристиянських вірувань наших предків, відображені у фольклорі й літературі (<i>оглядово</i>).</p> <p>Іван Білик «Дарунки скіфів». Творчість письменника – майстра історичної прози. Художня розповідь про похід Дар'явауша у Скіфію в оповіданні «Дарунки скіфів». Історичне підґрунтя твору. Причини нападу перського царя на Скіфію. Контраст образів перських і скіфських воїнів. Мудрість і поміркованість скіфів у протистоянні з багатотисячним військом.</p> <p>Русь, її культура та письменство. Усний народний епос. Старини (билини). Тематики та мотиви старин різних циклів, художні особливості. «Про Іллю Муромець та Соловія». Композиція і сюжет твору. Образ київського богатиря Іллі Муромця – оборонця рідної землі, його сила і мужність. Другорядні персонажі, їх характеристика. Мова і стильові особливості старини. ТЛ: старина. МК: скульптура – пам'ятник «Ілля Муромець» (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський</p>	<p>Побудова стрічки часу (timeline). Виразне читання художніх творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Презентація про побут і життя скіфів. Мистецька галерея давніх пам'яток скіфської культури. Створення ментальної мапи «Особливості усної</p>

	<p>почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.5.3-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); [9 МОВ 2.2.7-1] обґрунтовує думку щодо естетичної та мистецької цінності прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у культурно-історичному контексті з урахуванням взаємозв'язків української та інших національних культур; [9 МОВ 2.3.3-1] використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, 	<p>Чернігівської обл.), монумент Іллі Муромцю (скульптор – В. Журавль, м. Київ, парк «Муромець»), монумент Іллі Муромцю (скульптор – А. Стеценко, м. Чернігів, парк П'ятницької церкви);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Сторожова застава» (режисер – Ю. Ковальов).</p> <p>Своєрідність давнього українського письменства. Періоди розвитку давньої літератури, її світоглядні, естетичні, мовні особливості. Письменство як частина культури Русі, його стилі та жанри (<i>оглядово</i>).</p> <p>Володимир Мономах «Повчання дітям» (<i>скорочено</i>).</p> <p>Жанр повчання. Духовний заповіт київського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби.</p> <p>ТЛ: <i>монументалізм, орнаменталізм як мистецькі стилі, повчання.</i></p> <p>МК: <i>скульптура</i> – пам'ятник Володимиру Мономаху (скульптор – С. Кантур, м. Прилуки Чернігівської обл.), пам'ятник Любецькому з'їзду князів (скульптор – Г. Єршов, м. Любеч Чернігівської обл.);</p> <p><i>образотворче мистецтво</i> – мозаїка «Володимир Мономах» (автор – В. Федько, м. Київ, метро «Золоті ворота»).</p> <p>Образ Русі в сучасній українській літературі.</p> <p>Твори сучасних письменників про княжу добу, їх актуальність.</p> <p>Райса Іванченко «Ярославни».</p> <p>Розповідь про письменницю та її історичну прозу.</p>	<p>народної творчості доби Русі».</p> <p>Інтерактивний постер з основними порадами Володимира Мономаха нащадкам.</p> <p>Кроссенс.</p> <p>Імпровізований перфоманс на основі історій про Іллю Муромця.</p> <p>Діаграма Венна.</p> <p>Перегляд документальних і художніх фільмів про добу Русі.</p> <p>Віртуальна екскурсія історичними пам'ятками доби Русі.</p> <p>Створення власних відео про історичні пам'ятки епох, відображених у вивчених художніх творах.</p> <p>Створення постера, аканта в соціальних мережах від імені головних героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик під керівництвом учителя/вчительки.</p> <p>Написання есе на тему: «До джерел: пізнання</p>
--	---	---	---

	<p>інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм. [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, 	<p>Історична основа оповідання. Взаємини Русі в часи князя Ярослава з європейськими державами. Значущість освіти та виховання князівен для утвердження авторитету держави. Образ Русі у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i>– фреска XI ст. «Доньки Ярослава» (Національний заповідник «Софія Київська», м. Київ); «Анна Київська» (невідомий художник, XIX ст.), «Анна Ярославна» (невідомий художник, 1884), поштова марка «Анна Ярославна» (художник – О. Штанко);</p> <p><i>скульптура</i>– пам'ятник «Княгиня Ярославна» (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.), пам'ятник «Anne de Kyiv... Анна Ярославна...» (скульптори – К. Скрытський, Ф. Баландін, м. Київ);</p> <p><i>музика</i> – А. Рудницький «Анна Ярославна» (опера).</p>	<p>свого коріння та історії відкриває шлях до майбутнього».</p>
--	--	---	---

	обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]		
ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВІ: БІБЛІЯ ТА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА			
7	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • відповідає на запитання за змістом почутого; [9 МОВ 1.1.2-1] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • виявляє невербальні засоби, що вказують на наявність у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) прихованої інформації, передає прихований зміст почутого; [9 МОВ 1.1.3-2] • переказує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування; [9 МОВ 1.2.1-1] • самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного 	<p>Біблія – одна зі священних книг людства: історія створення, автори, побудова, жанрова структура (оглядово). «Євангеліє від Матвія» (заповіді 22: 34-40; 25:31-40). Постаць Ісуса Христа. Ключові заповіді християнства – основа загальнолюдської моралі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Холодний триптих «Благовіщення»; <i>архітектура</i> – Кловський палац, Ковнірівський корпус Києво-Печерської лаври (м. Київ), Собор Антонія і Феодосія (архітектор – С. Ковнір, м. Васильків Київської обл.).</p> <p>Біблія та українська література(оглядово). Переклади Біблії українською мовою. Біблійні сюжети в українській літературі. Ліна Костенко «Давидові псалми. Псалом 1». Біблійні мотиви у творчості письменниці. Ідея праведного буття особистості. Протистояння добра та зла в житті людини. Художні особливості вірша. ТЛ: <i>переспів</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ікона др. пол. XVII ст. «Поклін волхвів», стінопис Кирилівської церкви (м. Київ, XII ст.), М. Ге «У Гетсиманському саду», І. Репін «Христос у Гетсиманському саду», І. Мікула «Шопка».</p> <p>Дзвінка Матіяш «Мене звали Варвара» (уривки). Коротка розповідь про письменницю. Актуальність</p>	<p>Бесіда про роль релігії у світовій культурі та щодо суспільних морально-етичних норм. Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Цитатна характеристика героїв. Ромашка Блума (запитання за змістом теми). Створення кросвордів до вивчених художніх</p>

	<p>твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо; [9 МОВ 1.2.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування їх розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.5.3-1] логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація,</p>	<p>біблійної теми у психологічній повісті «Мене звати Варвара». Сюжет твору. Характеристика головної героїні. Постаць меценатки Варвари Ханенко як утілення християнської доброчесності. Різдвяні дива у повісті.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Мене звати Варвара» (художниця – М. Микитюк).</p>	<p>творів.</p> <p>Дослідницька робота з біблійними фразеологізмами.</p> <p>Сенкан.</p> <p>Метод «Малюємо вірш».</p> <p>Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Перегляд документальних і художніх фільмів за темою розділу.</p> <p>Віртуальна екскурсія давніми архітектурними християнськими пам'ятками.</p>
--	--	--	--

	<p>критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів);[9 МОВ 2.2.7-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників;</p>		
--	--	--	--

	<p>взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
ЛІТЕРАТУРА КОЗАЦЬКОЇ УКРАЇНИ			
8	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • переказує почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах 	<p>Україна в добу Ренесансу. Суспільно-культурне відродження: козацтво, братства (<i>оглядово</i>).</p> <p>Український народний героїчний ліро-епос. Народні думи. Українське кобзарське мистецтво. Думи як особливий жанр українського фольклору. Художня своєрідність жанру. Історико-героїчні та соціально-побутові думи.</p> <p><i>«Дума про Марусю Богуславку».</i></p> <p>Історична основа твору. Тема жіночої долі. Образ Марусі Богуславки. Популярність сюжету думи в українському письменстві.</p> <p>ТЛ: дума, речитатив.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – М. Дерегус</p> <p><i>«Маруся Богуславка»;</i></p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Марусі Богуславці</p> <p>(скульптор – В. Богдановський, м. Богуслав</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Переказ прочитаного.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, тропів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру.</p> <p>Групова взаємодія із</p>

	<p>почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування; [9 МОВ 1.2.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування власного його розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для</p>	<p>Київської обл.); <i>музика</i> –М. Фоменко «Маруся Богуславка» (опера). Народні історичні пісні. Художні особливості, спорідненість із думами та іншими видами фольклору, тематичні групи. Пісні про боротьбу українського народу за свободу і державність (оглядово). «Ой як крикнув же козак Сірко». Легендарна постать славетного кошового отамана. Захоплення подвигом козаків-запорожців – захисників рідної землі. Художні засоби виразності у творі. ТЛ: <i>народна історична пісня, прототип.</i></p> <p>«Чи не той то хміль». Оспівування перемоги козацького війська в битві під Жовтими Водами. Засоби художньої виразності у змалюванні образу Богдана Хмельницького. МК: <i>образотворче мистецтво</i> –О. Кулаков «Січовий гопак»; Ю. Саницький «Битва під Жовтими водами», О. Минка «Богдан Хмельницький», М. Івасюк «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва»; <i>скульптура</i> – пам'ятник Б. Хмельницькому (скульптори – М. Вронський, О. Олійник м. Хмельницький).</p> <p>Українське бароко. Розквіт і занепад літератури у XVIII столітті. Барокова поезія (оглядово). ТЛ: <i>курйозний вірш, зоропоезія.</i></p> <p>Семен Климівський «Їхав козак за Дунай». Фольклорні мотиви, образна символіка вірша, особливості ритмомелодики.</p>	<p>оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій до творів, графічних символів. Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання дум у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Створення постера, акаунта в соціальних мережах від імені головних героїв із використанням цитатних характеристик (під керівництвом учителя/учительки). Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитаний твір. Печворк.</p>
--	---	--	--

	<p>збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією; [9 МОВ 2.1.2-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); [9 МОВ 2.2.7-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] • обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.4.4-1] 	<p>МК: <i>музика</i> – «Їхав козак за Дунай» (слова – С. Климовський, музика – Л. ван Бетховен); <i>образотворче мистецтво</i> – стінописи Андріївської церкви (художник – Г. Левицький, м. Київ); <i>архітектура</i> – дзвіниця Софійського собору (м. Київ), Михайлівський Золотоверхий собор (м. Київ), Успенський собор Києво-Печерської Лаври (м. Київ).</p> <p>Доба козацької України в сучасній літературі. Марія Морозенко «Іван Сірко – великий характерник» (скорочено). Коротка розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа повісті. Дитинство легендарного кошового отамана, формування його характеру. Надзвичайні здібності героя. Характеристика другорядних персонажів. Міфологічний світ у повісті-фентезі. ТЛ: <i>історичне фентезі.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Іван Сірко – великий характерник» (художник – М. Паленко); <i>скульптура</i> – скульптурний портрет Івана Сірка (скульптор – Г. Лебединська); <i>музика</i> – «Їхали козаки» (слова – В. Момот, музика – К. Момот), «Отаман Сірко» (слова, музика, виконання – рок-група «Широкий Лан»).</p>	<p>Написання есе за вивченими художніми творами розділу. Віртуальна екскурсія архітектурними пам'ятками.</p>
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи 		
--	--	--	--

	художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]		
УКРАЇНЦІ ТА КРИМСЬКІ ТАТАРИ			
3	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту; [9 МОВ 1.2.1-1] • самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо; [9 МОВ 1.2.2-1] • окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 	<p>Давня література кримли (оглядово). Переказ «Фонтан сліз у Бахчисарайському палаці»: зворушлива історія кохання в переказі. МК: <i>архітектура</i> – Ханський палац (архітектор – Омер, АР Крим, м. Бахчисарай); <i>скульптура</i> – скульптура «Фонтан сліз» (архітектор – Омер, мавзолей Діляри-Бікеч, АР Крим, м. Бахчисарай).</p> <p>Ашик Омер «Скажи-но, душе». Доля й творчість. Вірш «Скажи-но, душе...»... (переспів О. Гончаренка) – філософський роздум про долю кримськотатарського народу. Східний колорит художнього стилю твору. ТЛ: <i>ашикська поезія, газель, кошма</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до книжки А. Левкової «Ашик Омер» (художниця – Г. Приходько); <i>скульптура</i> – пам'ятник Ашику Омеру (скульптор – А. Шмаков, м. Євпаторія, АР Крим).</p> <p>Кримські татари та українці в сучасній українській літературі. Володимир Рутківський «Пастух Рашит» (розділ із книги першої тетралогії «Джури козака Швайки»). Історична проза у творчості письменника. Розповідь про зародження запорозького козацтва в тетралогії «Джури козака Швайки» (оглядово). «Пастух Рашит» – ідея порозуміння та взаємодопомоги українців і татар.</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних і художніх фільмів про історію і побут кримських татар. Віртуальна подорож Ханським палацом (АР Крим, м. Бахчисарай). Добір сучасних поезій про Крим.</p>

	<p>1.4.6-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 	<p>Проблема дружби та обов'язку. Образ козака Швайки – утілення лицарства.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Красицький «Гість із Запоріжжя», ілюстрації до тетралогії «Джури козака Швайки» (художник – М. Паленко); <i>кіно</i> – фрагмент д/ф «Виникнення козацтва» (д/ф «Країна: Історія українських земель»), відео «Хто такі кримські татари?», «Кримські татари. Друзі чи вороги?» (розповіді письменників Капранових).</p>	
--	--	---	--

	<p>2.2.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів);[9 МОВ 2.2.7-1] • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1] • обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті;[9 МОВ 2.4.4-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; [9 		
--	---	--	--

	<p>МОВ 3.1.2-2]</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
<p>1</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1-1] 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку.</p> <p>Проектна робота.</p> <p>Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах; [9 МОВ 2.4.5-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду; [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] 		<p>письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/учительки). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн-конференції з сучасними письменниками/письменницями. Написання листів-відгуків про прочитані художні твори. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	--	--	---

	<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо; [9 МОВ 1.2.2-1] • окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, 	<p>Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>. МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<p>інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду. [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм. [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів 		
--	--	--	--

	нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців. [9 МОВ 1.1.2-2] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1] • використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] • передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами,</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p> <p>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини. Захист творчих проєктів.</p>

	<p>зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
II СЕМЕСТР			
РОМАНТИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ			
5	1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для	Романтизм як мистецький напрям. Україна першої половини ХІХ ст. Своєрідність української	Виразне читання та переказ творів.

	<p>досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] • самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює мотиви художніх творів; [9 МОВ 1.4.1-1] • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] • коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох 	<p>поезії XIX ст. (оглядово). ТЛ: романтизм. МК: образотворче мистецтво – В. Штернберг «Переправа через Дніпро біля Києва», Т. Шевченко «Селянська родина», І. Айвазовський «Дев'ятий вал»; К. Костанді «В люди», К. Трутовський «Сцена біля колодязя», К. Крижицький «Рання весна», М. Мурашко «Дніпро»; <i>музика</i> – С. Гулак-Артемовський «Запорожець за Дунаєм» (опера), М. Лисенко «Різдвяна ніч» (опера), «Тарас Бульба» (опера); <i>архітектура</i> – Володимирський собор (архітектори – І. Штром, П. Спарро, О. Беретті, м. Київ), садиба Галаганів (архітектор – П. Дубровський, с. Сокирниці Чернігівської обл.); <i>садово-паркове мистецтво</i> – парк «Олександрія» (м. Біла Церква, Київська обл.), парк «Софіївка» (м. Умань Черкаської обл.).</p> <p>Романтична поезія. Особливості української романтичної поезії. Фольклорні мотиви творів. Літературні угруповання поетів-романтиків, їхній творчий доробок (оглядово).</p> <p><i>Михайло Петренко «Дивлюсь я на небо».</i> Романтична пісенна лірика автора. Втілення мрій і поривань особистості в образній картині вірша. Засоби художньої виразності у творі. МК: образотворче мистецтво – портрет-реконструкція М. Петренка (художник – О. Чередниченко), І. Галан «Дивлюсь я на небо»; <i>музика</i> – «Дивлюсь я на небо» (слова – М. Петренко, музика – В. Заремба, Л. Александрова).</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.</p> <p>Печворк.</p> <p>Сенкан/кросенс/діаманта.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Метод «Малюємо вірш».</p> <p>Ілюстрації до творів/графічних символів/художніх трактувань.</p>
--	---	---	---

	<p>джерел; [9 МОВ 1.5.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; [9 МОВ 1.5.3-1] • коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту. [9 МОВ 1.8.4-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1] 	<p>ТЛ: <i>трискладові віршові розміри (дактиль, амфібрах, анапест).</i></p> <p>Жанр балади в літературі романтизму. Тарас Шевченко «Причинна». Розповідь про ранню творчість поета. Жанрові особливості балади «Причинна». Риси романтизму в творі. Композиція, сюжет, поетика балади. ТЛ: <i>балада, алітерація, асонанс.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бурачек «Реве та стогне Дніпр широкий»; <i>музика</i> – «Реве та стогне Дніпр широкий» (слова – Т. Шевченко, музика – Д. Крижанівський); <i>театр</i> – п'єса «Реве та стогне Дніпр широкий» (режисери – Л. Болобан, Л. Предславич); <i>кіно</i> – анімаційний фільм «Причинна» (режисер – А. Щербак). Сучасні українські балади (за вибором учителя/вчительки). Популярність жанру балади в сучасній художній літературі. МК: <i>музика</i> – пісня «Балада про мальви» (слова – Б. Гура, музика – В. Івасюк).</p> <p>Традиції романтизму в українській прозі XIX століття (оглядово). ТЛ: <i>романтичний герой, пейзаж у романтизмі.</i> Микола Гоголь «Сорочинський ярмарок» (скорочено). Біографічний нарис про письменника. Україна у творчості митця. Етнографічне тло, проблематика, система образів, риси романтичного стилю у повісті «Сорочинський ярмарок».</p>	<p>Віртуальна подорож парками «Олександрія» (м. Біла Церква, Київська обл.), «Софіївка» (м. Умань, Черкаська обл.). Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв. Написання власних віршів.</p>
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.4.4-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. 	<p>ТЛ: <i>містичне в літературі.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В Штенберг «Ярмарок в Україні», С. Якутович «Сорочинський ярмарок», В. Бараненко «На ярмарок», «Сорочинський ярмарок»;</p> <p><i>театр</i> – мюзикл-концерт «Сорочинський ярмарок» (режисер – Ю. Кочевенко, слова – О. Вратарьов, музика – О. Злотник).</p>	
--	---	---	--

	<p>[9 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
РЕАЛІЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ТА ПРОЗІ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів; [9 	<p>Реалізм як мистецький напрям. Україна у другій половині XIX ст. Особливості українського реалізму (<i>оглядово</i>).</p> <p>ТЛ: <i>реалізм, реалістичний герой, пейзаж у реалізмі.</i></p> <p>Реалістична поезія. Реалізм в українській поезії XIX ст., його особливості (<i>оглядово</i>).</p> <p>Павло Грабовський «Я не співець чудовної природи...».</p> <p>Короткий нарис життя і творчості письменника. Роль художнього слова в житті особистості, розкриття поняття прекрасного з позицій реалізму у вірші.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – В. Чебанік «Портрет Павла Грабовського».</i></p>	<p>Виразне читання та переказ прочитаного. Створення сюжетної схеми.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру.</p> <p>Асоціативна хмаринка за тематикою художніх</p>

	<p>МОВ 1.2.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] 	<p>Проза реалізму. Іван Нечуй-Левицький «Микола Джеря» (скорочено). Коротко про письменника. Повість-хроніка «Микола Джеря». Соціально-побутова проблематика твору. Сюжет і композиція. Образ гордого й сміливого українця-бунтаря. Риси реалізму в повісті. ТЛ: <i>соціально-побутова повість.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Тропінін «Українець», ілюстрації до повісті «Микола Джеря» (художники – О. Лисенко, В. Полтавець); <i>скульптура</i> – пам'ятник Нимидорі (с. Стеблів Черкаської обл.);</p> <p>Україна ХІХ століття в сучасній літературі. Петро Яценко «Нечуй. Немов. Небач» (скорочено). Історична епоха та постаті історичних осіб. Реальне й фантастичне у творі. ТЛ: <i>кінороман.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Navas PR Київ проєкт «ЛітДвіж»; <i>музика</i> – гурт «Антитіла» (композиція «Кіно»).</p>	<p>творів. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Діалоги від імені головних героїв/героїнь. Літературний (цитатний) диктант. «Упізнай героя/героїню за цитатою». Сторітелінг від імені письменника. Кроссенс. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь соціальних мережах (під керівництвом учителя/вчительки). Перегляд документальних фільмів про письменників, кінофільмів за сюжетами прочитаних художніх творів. Написання відгуків на фільми. Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів);[9 МОВ 2.2.7-1] • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами; [9 МОВ 2.3.2-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; 		
--	--	--	--

	<p>[9 МОВ 3.2.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм. [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
ДРАМАТУРГІЯ ХІХ СТОЛІТТЯ			
5	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову 	<p>Своєрідність української драматургії ХІХ століття. Театральне мистецтво. Жанрова специфіка, особливості конфліктів, сюжетів та образної системи драматичних творів ХІХ століття (оглядово). ТЛ: <i>драматургія, театр.</i></p> <p>Григорій Квітка-Основ'яненко «Сватання на Гончарівці» (скорочено).</p>	<p>Виразне читання творів в особах. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів,</p>

	<p>належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художніх творів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <ul style="list-style-type: none"> • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів; [9 МОВ 1.2.1-1] • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1] • коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел; [9 МОВ 1.5.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] • добирає й використовує необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування; [9 МОВ 1.7.1-1] • виявляє й передбачає емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 1.8.1-1] • позитивно впливає на емоційний стан учасників групової комунікації, цінуючи власну культурну традицію та виявляючи повагу до інших; [9 МОВ 1.8.3-1] • коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного 	<p>Нарис життя й драматургічної творчості письменника. Художні особливості п'єси, риси класицизму в ній. Соціально-побутовий конфлікт в її основі. Комічні ситуації, їх роль у композиції твору. Характеристика дійових осіб п'єси.</p> <p>ТЛ: <i>комедія, водевіль, конфлікт.</i></p> <p>МК: <i>театр</i> – вистава «Сватання на Гончарівці» (режисер –Ф. Стригун);</p> <p><i>кіно</i> –телевізійний фільм-спектакль «Сватання на Гончарівці» (режисер – І. Земгало);</p> <p><i>музика</i> –музика до вистави «Сватання на Гончарівці» (композитор – С. Рудей).</p> <p>Михайло Старицький «За двома зайцями» (скорочено).</p> <p>Стисла розповідь про письменника. Актуальність проблематики п'єси «За двома зайцями». Історія створення. Характеристика дійових осіб. Моральна й національна підоснови конфлікту. Засоби гумору та сатири.</p> <p>ТЛ: <i>комедія, водевіль, конфлікт.</i></p> <p>МК: <i>театр</i> – вистава«За двома зайцями» (режисер –Б. Струтинський);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «За двома зайцями» (режисер – В. Іванов, україномовна версія,1961);</p> <p>скульптура – пам'ятник персонажам комедії «За двома зайцями» (скульптори –В. Щур, В. Сивко, Андріївський узвіз, м. Київ).</p>	<p>мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Літературний (цитатний) диктант.</p> <p>Підготовка кроссенсу.</p> <p>Інсценізація епізодів драматичних творів.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь.</p> <p>Перегляд екранізацій прочитаних драматичних творів.</p> <p>Написання відгуків на екранізації художніх творів.</p> <p>Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Написання власних драматургічних етюдів «Герої української класики в</p>
--	--	--	---

	<p>емоційного інтелекту. [9 МОВ 1.8.4-1]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів);[9 МОВ 2.2.7-1] • представляє текстову інформацію, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>		сьогоденні».
--	--	--	--------------

	<ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • окреслює тематику і проблематику 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету,</p>

	<p>почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1-1] • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • пропонує варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах; [9 МОВ 2.4.5-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду; [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників;</p>		<p>жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку.</p> <p>Проектна робота.</p> <p>Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки).</p> <p>Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Зустрічі/онлайн конференції зі сучасними письменниками/письменницями.</p> <p>Написання листів-відгуків про прочитані художні твори.</p> <p>Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	---	--	--

	<p>взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]</p>		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомозастосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • самостійно складає і компоує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи 	<p>Художні твори сучасної української літератури (<i>за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць</i>).</p> <p>МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<p>тощо; [9 МОВ 1.2.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду. [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до 		
--	--	--	--

	<p>усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм. [9 МОВ 3.1.4-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]</p>		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців. [9 МОВ 1.1.2-2] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p>ТЛ: <i>повторення вивчених понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Дискусія «Як сформулювати власний читацький смак?»</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Захист творчих проєктів.</p> <p>Обговорення літератури для читання влітку.</p>

	<p>прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] • передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та</p>		
--	--	--	--

	<p>літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none">• творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. <p>[9 МОВ 4.2.1-1]</p>		
--	---	--	--

9 КЛАС

Кількість годин	Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмету	Види навчальної діяльності
ВСТУП			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • розуміє та відтворює зміст інформації; [9 МОВ 1.1.2-2] • формулює уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння, зокрема тлумачення теоретико-літературних понять. [9 МОВ 1.1.2-4] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією. [9 МОВ 2.3.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі в груповій онлайн- 	<p>Зміст і форма, художність у мистецтві. Аналіз та інтерпретація літературного твору.</p> <p>ТЛ: зміст і форма твору, художність, аналіз та інтерпретація твору.</p> <p>МК: зразки творів різних видів мистецтва.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки).</p> <p>Дискусія «Естетика мистецтва: хто визначає критерії красивого?», «Що є мистецтвом?».</p> <p>Кола Вєнна (аналіз власного та соціального сприйняття красивого й потворного).</p> <p>Колесо емоцій Роберта Плутчика.</p>

	комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1]		
ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНІЗМУ			
17	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • аналізує стильові, жанрові, естетичні й 	<p>Українське відродження початку ХХ століття. Модернізм як стиль доби мистецький напрям. Типологічні ознаки модернізму, основні його течії. Особливості українського модернізму. (оглядово). ТЛ: модернізм як стиль доби і мистецький напрям. МК: образотворче мистецтво – О. Мурашко «Благовіщення», А. Маневич «Весна на Куренівці», М. Беркос «Вулиця в Умані», П. Левченко «Стоги, осяяні сонцем», О. Новаківський «Музика квітів», М. Жук «Дівчина в кріслі», М. Башкірцева «Дощова парасолька», О. Богомазов «Пилярі»; архітектура – «Будинок з химерами» (архітектор – В. Городецький, м. Київ), будинок Полтавського губернського земства (архітектор – В. Кричевський).</p> <p>Олександр Олесь «Чари ночі»», «Коли б ми плакати могли...». Розповідь про поетичний доробок автора, особливості його індивідуального стилю. Риси неоромантизму й символізму в поезіях. Особливості їх художньої мови та віршової форми. ТЛ: неоромантизм, символізм, романс. МК: образотворче мистецтво – О. Мурашко «Портрет дівчини в червоному капелюсі», І. Труш «Сосни на скелі», І. Марчук «Чари ночі»; музика – романс «Чари ночі» (слова – Олександр Олесь, музика – В. Безкоровайний), «Коли б ми</p>	<p>Дослідницька робота у форматі стрічки часу (timeline). Ментальна мапа щодо типологічних ознак модернізму та його основних течій. Схеми/таблиці/презентації щодо особливостей українського модернізму. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Ромашка Блума (запитання за змістом теми).</p> <p>Виразне читання творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом твору</p>

	<p>мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] • коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел; [9 МОВ 1.5.1-1] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою 	<p>плакати могли» (слова – Олександр Олесь, музика – М. Бурмака).</p> <p>Михайло Коцюбинський «На камені». Коротко про письменника. Крим у його творчості. Жанрові особливості новели «На камені». Риси імпресіонізму у творі, роль пейзажів. Прийоми розкриття внутрішнього світу героїв. Народні звичаї і традиції кримли, морально-етична проблематика новели. ТЛ: <i>імпресіонізм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет М. Коцюбинського», А. Куїнджі «Берег моря. Крим», К. Богаєвський «Старий Крим», М. Глущенко «Сонце на морі»; <i>музика</i> – українська народна пісня «На камені стою», кримськотатарська народна музика.</p> <p>Леся Українка «Бояриня». Драматургія письменниці. «Бояриня» як зразок неоромантичної драми. Національна ідея, події української історії в її основі. Роль діалогів у композиції драматичної поеми. Характеристика дійових осіб. Особливості художньої мови та віршової форми. ТЛ: <i>драматична поема.</i> МК: <i>музика</i> – В. Кирейко «Бояриня» (опера); <i>театр</i> – вистава «Бояриня».</p> <p>Особливості літературно-мистецького життя 1920-1930-х років в Україні (оглядово). ТЛ: <i>«Розстріляне Відродження», авангардизм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бойчук «Урожай», «Українка», Д. Бурлюк «Карусель»; <i>музика</i> – проєкт «Тріумф слова» (пісні на слова</p>	<p>(бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану .</p> <p>Цитатна характеристика. Сенкан. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Метод «Малюємо вірш». Проектна робота. Інсценізація епізодів драми. Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Перегляд документально-історичних, художніх фільмів, вистав. Віртуальні екскурсії літературно-меморіальними музеями. Написання есе. Презентація власних віршів.</p>
--	---	---	---

	<p>інформацією; [9 МОВ 2.1.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] 	<p>поетів «Розстріляного Відродження», виконання – гурт «Гайдамаки»); кіно – д/ф «Червоний ренесанс» (режисери – В. Шкурін, О. Фролов, 2004), х/ф «Ціна правди» (режисер – А. Голланд, Польща-Україна, 2019).</p> <p><i>Володимир Сосюра «Так ніхто не кохав...», «Сад».</i> Розповідь про письменника. Риси неоромантизму у віршах. Мотиви та пафос лірики. Особливості художньої мови та віршової форми. МК: образотворче мистецтво – Ф. Кричевський триптих «Життя. (Любов. Сім'я. Повернення)», Ч. І. «Любов», О. Шупляк «Закохані», М. Сергеев «Яблуні в цвіту», М. Беркос «У квітучому саду»; музика – «Так ніхто не кохав» (слова – В. Сосюра, музика – І. Федірко), «Мені ти приснилась давно» (слова – В. Сосюра, музика – О. Моргаєнко).</p> <p><i>Іван Багряний «Тигролови» (скорочено).</i> Життєпис і творчий шлях письменника. Історія написання та видання твору, автобіографічні події в основі сюжету. Характеристика образів-персонажів. Проблематика роману, риси неоромантизму. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Тигролови» (художник – Є. Харук); кіно – х/ф «Тигролови» (режисер – Р. Синько).</p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; [9 МОВ 3.1.2-2] • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення,</p>		
--	--	--	--

	<p>використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення; [9 МОВ 4.1.1-2] • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
ІЗ ЛІТЕРАТУРИ ПОКОЛІННЯ ШІСТДЕСЯТНИКІВ			
<p>9</p>	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] 	<p>Національне відродження початку 1960-х років (оглядово). ТЛ: <i>мистецькі генерації, шістдесятники.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – А. Горська «Ескіз для мозаїки», «Карта України», «Птах щастя», «Козак Мамай», О. Заливаха «Розвинутий соціалізм», «Портрет Василя Стуса», «Пам'яті Алли Горської»;</i> <i>музика – пісні на вірші поетів-шістдесятників (виконання – гурт «Хорея козацька»).</i></p> <p><i>Дмитро Павличко «Ти зрікся мови рідної», «Два кольори».</i> Життєвий і творчий шлях. Патріотичні мотиви, антиімперські у творчості поета. Пісенна лірика. Образ рідної землі та доля людини у вірші «Два</p>	<p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи, скетч-нотаток. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Виразне читання творів. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом твору</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів; [9 МОВ 1.2.1-1] • самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику і проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу та художніх творів для ілюстрування власного його розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1] • обґрунтовує зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, 	<p>кольори».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Дмитренко «Дівчина в національному одязі», «Віра на Діброві», «Мелодія», О. Івахненко «Пам'ять води»; <i>музика</i> – «Два кольори» (слова – Д. Павличко, музика – О. Білаш).</p> <p>Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти – людина?», «Україно, п'ю твої зіниці...». Розповідь про життєвий і творчий шлях письменника. Інтимна лірика поета. Ідея доконечної потреби духовного розвитку людини у вільній Україні. Передчуття неминучості війни за незалежність, оскарження російського імперіалізму. Особливості поезики, мотиви та засоби художньої виразності у віршах. ТЛ: <i>виражальні функції віршування.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Батьківщина»; <i>музика</i> – «Ти знаєш, що ти – людина» (слова – В. Симоненко, музика – Д. Кацал), «Україно моя!» (слова – В. Симоненко, музика – О. Палівода), «Нема землі такої, як у нас» (слова – В. Симоненко, музика – В. Мотошин), «Над Симоненком лебеді летять» (слова – Н. Баклай, музика – О. Житинський).</p> <p>Віктор Близнець «Звук павутинки»(уривки). Коротко про письменника. Неповторний світ природи і місце людини в ньому. Реальні й фантастичні персонажі у творі, їх символічне значення. Морально-етична проблематика. ТЛ: <i>звуконаслідування.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до</p>	<p>(бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/мета плану. Сенкан або діаманта. Сітка Елвермана. Підготовка сторітелінгу від імені письменника. Ілюстрації до творів/графічних символів/художніх трактувань. Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Написання есе за проблемами, порушеними в прочитаних художніх творах. Презентація власних віршів.</p>
--	--	---	---

	<p>розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту);[9 МОВ 1.4.6-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел; [9 МОВ 1.5.1-1] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] • коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту. [9 МОВ 1.8.4-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою 	<p>повіді «Звук павутинки» (художник – Є. Матвеев), О. Збруцька «Світ дитинства», «Журавлі дитинства».</p>	
--	--	--	--

	<p>інформацією; [9 МОВ 2.1.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та 		
--	---	--	--

	<p>надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; [9 МОВ 3.1.2-2] • обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї; [9 МОВ 3.1.2-3] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення,</p>		
--	---	--	--

	<p>використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення; [9 МОВ 4.1.1-2] • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • самостійно складає і компонує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо; [9 МОВ 1.2.2-1] • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі. МК: твори мистецтва рідного краю</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку. Проектна робота. Створення сайту/сторінок у</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях. [9 МОВ 1.4.5-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1-1] • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду; [9 МОВ 2.5.2-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі 		<p>соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями. Написання листів-відгуків про прочитані художні твори. Конференція-обговорення прочитаного</p>
--	---	--	---

	<p>вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду; [9 МОВ 2.5.2-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення; [9 МОВ 4.1.1-2] • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує 		
--	---	--	--

	основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1]		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації. [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний 	Художні твори сучасної української літератури (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). МК: твори сучасного українського мистецтва.	Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.

	<p>літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду. [9 МОВ 2.5.2-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову 	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу. ТЛ: <i>повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини. Захист творчих проєктів.</p>

	<p>належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців. [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1] • використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] • передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] 		
--	---	--	--

	<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
II СЕМЕСТР			
ІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику художнього твору для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] 	<p>Крим в українській літературі (С. Руданський, Леся Українка, М. Коцюбинський, А. Кримський) <i>(оглядово)</i>.</p> <p>Суспільно-культурне життя кримськотатарського народу. <i>Ісмаїл Гаспринський</i> як лідер духовного відродження кримли на межі XIX–XX ст. Проблематика й художня майстерність <i>оповідання-притчі «Арслан-киз»</i>. МК: образотворче мистецтво – І. Айвазовський «Кримський пейзаж», А. Куїнджі «Узбережжя моря», Ф. Захаров «Сонячний день у Гурзуфі», В. Гурін «Свіжий вітер», Т. Джус «Тиха бухта»; <i>музика</i> – А. Рефатов «Чора Батир» (опера), І. Бахшиш «П'ять варіацій на кримськотатарські народні мелодії», Е. Ізмайлов «Східна легенда».</p> <p><i>Ервін Умеров «Чорні ешелони»</i>. Коротко про письменника. Зображення боротьби кримли за свободу. Трагедія депортації через призму долі родини кримців. Засоби психологізму</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням очікуваних результатів роботи у застосунку Padlet.</p> <p>Перегляд документальних фільмів про кримських татар.</p> <p>Переказ прочитаного від імені головного героя.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі мапи/кластеру/метаплан у.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу й художнього твору для ілюстрування власного його розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з тексту для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художнього твору; [9 МОВ 2.1.1-1] • використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою 	<p>у творенні характерів героїв оповідання. МК: кіно – х/ф «Чужа молитва», «Хайтарма» (режисер – А. Сеїтаблаєв), «Додому» (режисер – Н. Алієв).</p>	<p>Ментальна мапа відповідно до проблемних запитань твору. Проектна робота. Створення медіаконтенту (відгуку за прочитаним твором). Перегляд художніх фільмів. Віртуальна екскурсія.</p>
--	--	---	--

	<p>інформацією; [9 МОВ 2.1.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття текст; [9 МОВ 2.3.2-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] 		
--	---	--	--

	<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії в різних ситуаціях спілкування.[9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення; [9 МОВ 4.1.1-2] • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
--	---	--	--

ПАНОРАМА СУЧАСНОЇ ПОЕЗІЇ

2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2] • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1] • обґрунтовує зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує 	<p>Україна в ХХІ столітті. Державне відродження. Розвиток культури. Своєрідність сучасної української поезії. Постмодернізм і метамодернізм як провідні мистецькі напрями (<i>оглядово</i>).</p> <p>ТЛ: <i>постмодернізм, метамодернізм.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Савадов «Футбол», В. Франчук «Не стало людей, тільки душі...», А. Криволап «Кінь. Вечір», І. Марчук «Долі», О. Петрова «Перлинні пані», З. Базилевич «Біла будинку»;</p> <p><i>скульптура</i> – О. Пінчук «Риба», «Подорож зі слонами».</p> <p>Олександр Ірванець. Поезії з циклу «Уроки класики» (одна-дві поезії за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Коротко про письменника. Іронічність у зображенні реалій життя. Образ ліричного героя, його світосприймання. Риси постмодерністського стилю у творах.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Савадов, Г. Сенченко «Печаль Клеопатри», О. Ройтбурд «Сковорода», О. Голосій «Муза».</p> <p>Поезія з війни (за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Російське вторгнення в Україну та героїчний опір українського народу загарбникам. Злет мистецької творчості в умовах війни. Провідні мотиви й образи сучасної антивоєнної поезії.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Потапенко «Хроніки з підвалу», О. Шупляк «Велика битва України з Мордором», «ЗСУ», Ю. Журавель (цикл «Сториця»);</p>	<p>Структурування вивченого у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи, скетч-нотаток.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Виразне читання поетичних творів.</p> <p>Мелодекламація віршів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, художніх символів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи.</p> <p>Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана.</p> <p>Мінідиспут за мотивами поезії.</p> <p>Метод «Алфавіт».</p> <p>Метод «Гронування».</p> <p>Карти Пассаторе.</p> <p>Сітка Елвермана.</p> <p>Підготовка власної добірки улюблених віршів із «Поезії Вільних».</p>
---	---	---	---

	<p>діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; [9 МОВ 1.4.5-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 1.4.6-1] • визначає достовірність, новизну, несуперечливість інформації, відповідність своїм переконанням, поглядам; [9 МОВ 1.5.1-2] • дослухається до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації; [9 МОВ 1.5.1-6] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; [9 МОВ 1.5.3-1] • комунікує, визнаючи право на існування іншої думки, з дотриманням принципів етики спілкування, норм літературної вимови; [9 МОВ 1.6.1-2] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] • коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту. [9 МОВ 1.8.4-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація,</p>	<p><i>музика</i> – «Україна переможе» (слова і музика – О. Пономарьов), «Жовто-бакитне серце» (слова, музика – А. Пивоваров), «Піднімем разом неньку-Україну» (слова – О. Печора, музика – А. Супрун).</p>	<p>Написання есе на тему: «Дім там, де ти». Презентація власних поезій.</p>
--	---	--	---

	<p>критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • співвідносить зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1] • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; [9 МОВ 3.1.2-2] • обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї; [9 МОВ 3.1.2-3] • виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • складає й оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм. [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
СУЧАСНА МОЛОДІЖНА ПРОЗА			
10	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок 	<p>Своярідність сучасної української молодіжної прози: теми та жанри (<i>оглядово</i>).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Ройтбург «Прощавай, Караваджо!», О. Мась «DRIVE 9»; <i>скульптура</i> – Н. Білик «Дош»; <i>музика</i> – сучасна молодіжна музика.</p> <p>Олександр Михед «Котик, Півник, Шафка» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменника. Показ у повісті жаху війни та героїзму нашого народу в боротьбі з</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням очікуваних результатів роботи у застосунку Padlet.</p> <p>Оформлення схем/таблиць/ нотаток щодо тем і жанрів, особливостей сучасної української молодіжної прози.</p> <p>Переказ ключових</p>

	<p>текстів із певною добою, творчістю митця; [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; [9 МОВ 1.1.2-4] • вирізняє невербальні засоби, які сприяють розумінню не вираженого вербально змісту повідомлення; [9 МОВ 1.1.3-1] • самостійно створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати; [9 МОВ 1.2.2-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • виявляє важливі деталі почутого навчального матеріалу та художніх творів для ілюстрування власного його розуміння; [9 МОВ 1.4.1-2] • аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; [9 МОВ 1.4.3-1] • розпізнає основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту); [9 МОВ 	<p>російськими загарбниками. Реальне і казкове у творі. Прийоми індивідуалізації, розкриття характерів головних героїв. Ідея збереження «сімейного всесвіту», традицій, пам'яті роду, надії на переможне і щасливе майбутнє України.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Котик, Півник, Шафка» (художниця – Є. Полосіна).</p> <p>Оксана Думанська «Школярка з передмістя»(скорочено). Коротко про письменницю. Тема школи в щоденнику головної героїні. Родинні цінності й проблеми сучасності в повісті. Взаємини різних поколінь та формування характеру дівчини.</p> <p>ТЛ: <i>шкільна повість</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Школярка з передмістя» (художниця – О. Микула).</p> <p>Дара Корній «Гонихмарник»(скорочено). Коротко про письменницю. Українська міфологія та магія в основі творчого задуму й композиції роману-фентезі. Романтична історія про кохання. Боротьба головної героїні за щастя у протистоянні добра і зла.</p> <p>ТЛ: <i>міське фентезі</i>.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Аліна» (слова – К. Москалець, музика – В. Морозов), «Я придумаю світ, щоб прокинутись в ньому» (слова – О. Стасик, музика – В. Якимець), «Сядеш у поїзд» (слова – М. Чапінська, музика – С. Краєвський), «Хто так тихо прийшов, невідомий» (слова – В. Чумак, музика – М. Бурмака).</p>	<p>епізодів художніх творів. Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплан у.</p> <p>Цитатна характеристика героїв.</p> <p>Кола Вена.</p> <p>Метод «Алфавіт».</p> <p>Сенкан/діаманта.</p> <p>Кроссенс.</p> <p>Метод «РАФТ».</p> <p>Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій.</p> <p>Мінідиспут.</p> <p>Літературний (цитатний) диктант.</p> <p>Проектна робота.</p> <p>Створення мапи мандрівки.</p> <p>Створення</p>
--	--	--	--

	<p>1.4.6-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • коментує інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел; [9 МОВ 1.5.1-1] • дослухається до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації; [9 МОВ 1.5.1-6] • характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; [9 МОВ 1.5.3-1] • логічно і послідовно презентує в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду; [9 МОВ 1.6.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [9 МОВ 1.6.1-3] • коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту. [9 МОВ 1.8.4-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів; [9 МОВ 2.1.1-1] • використовує різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для 	<p>Макс Кідрук «Мексиканські хроніки»(скорочено). Коротко про письменника.Змалювання мандрівки до екзотичної країни як втілення мрії оповідача. Жанрові особливості твору. Образ автора та риси метамодернізму в романі. ТЛ: <i>тревелог.</i> МК: <i>кіно</i> – д/ф«Світ навиворіт» (Випуск 11 «Українці в Мексиці та життя мексиканських ковбоїв Чарро. Латинська Америка», режисер – Д. Комаров).</p>	<p>постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників/письменницю. Написання уривку художнього твору в стилі щоденника. Написання власного тревелогу. Написання есе за проблемами, порушеними у вивчених художніх творах.</p>
--	--	--	--

	<p>оптимізації роботи з текстовою інформацією; [9 МОВ 2.1.2-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • співвідносить зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора; [9 МОВ 2.1.3-1] • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту; [9 МОВ 2.2.1-1] • розмежовує в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст, наводить приклади з особистого та суспільного досвіду [9 МОВ 2.2.2-1] • поєднує подану в різні способи інформацію з кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), гіпертекстів у цифровому середовищі; [9 МОВ 2.2.5-1] • розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; [9 МОВ 2.2.6-2] • характеризує взаємозумовленість елементів змісту (зокрема теоретико-літературні поняття), структури й мовного оформлення творів, зважаючи на культурно-історичний контекст, естетичний 		
--	---	--	--

	<p>та ціннісний потенціал; [9 МОВ 2.2.6-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів); [9 МОВ 2.2.7-1] • коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту; [9 МОВ 2.3.2-1] • обстоює власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті; [9 МОВ 2.4.4-1] • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту; [9 МОВ 2.6.1-2] • створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт. [9 МОВ 2.7.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної</p>		
--	--	--	--

	<p>МОВИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; [9 МОВ 3.1.2-2] • обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї; [9 МОВ 3.1.2-3] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування; [9 МОВ 3.2.2-1] • складає та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм; [9 МОВ 3.1.4-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1] • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
--	--	--	--

ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ

1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • самостійно складає і компонує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо; [9 МОВ 1.2.2-1] • окреслює тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації; [9 МОВ 1.4.1-1] • доречно використовує цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань. [9 МОВ 1.6.1-3] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.1.1-1] • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю; [9 МОВ 2.2.7-1] • характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних 	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p> <p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі.</p> <p>МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідей, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку.</p> <p>Проектна робота.</p> <p>Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки).</p> <p>Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями.</p> <p>Написання листів-відгуків про прочитані художні твори.</p> <p>Конференція-</p>
---	---	---	--

	<p>персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання; [9 МОВ 2.3.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1] • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду. [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, 		<p>обговорення прочитаного.</p>
--	--	--	---------------------------------

	<p>обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення; [9 МОВ 4.2.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1] 		
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК			
1	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свідомо застосовує прийоми активного слухання; [9 МОВ 1.1.1-1] • самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію; [9 МОВ 1.2.3-1] • окреслює тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації. [9 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та 	<p>Художні твори сучасної української літератури (<i>за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць</i>). МК: твори сучасного українського мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постеру/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

	<p>надійною, аргументує вибір таких джерел; [9 МОВ 2.5.1-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду. [9 МОВ 2.5.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1] 		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО			
2	<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в II семестрі навчального матеріалу. ТЛ:повторення вивчених у II семестрі понять</p>	<p>Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях; [9 МОВ 1.1.2-1] • обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців. [9 МОВ 1.1.2-2] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів; [9 МОВ 2.2.7-1] • використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення; [9 МОВ 2.5.3-1] • передає зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію; [9 МОВ 2.6.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 	<p><i>теорії літератури.</i></p>	<p>результатів. Дискусія «Як сформувати власний читацький смак?» Літературні конкурси, вікторини. Захист творчих проєктів. Обговорення літератури для читання влітку.</p>
--	---	----------------------------------	---

	<p>3.1.5-1]</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування. [9 МОВ 3.2.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу: творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення. [9 МОВ 4.2.1-1]</p>		
--	---	--	--

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

(за розділами)

7 КЛАС

ПІСЕННА ЛІРИКА

Збірник українських народних пісень «Заспіваймо пісню веселеньку» (упорядник – П. Василенко).

Л. Лепкий «Гей видно село».

Б. Лепкий «Журавлі».

Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.).

М. Матола «Мій друже Ковалю...».

О. Псюк, І. Клименко «Стефанія».

С. Вакарчук «Місто Марії».

ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ

А. Чайковський «За сестрою».

А. Кащенко «З Дніпра на Дунай».

Н. Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху».

Я. Яріш «Самійло».

МИ – УКРАЇНЦІ!

Олександр Олесь «О слово рідне!».

М. Рильський «Мова».

В. Симоненко «Я не бував за дальніми морями».

Д. Білоус «Якщо з українською мовою...».

І. Небеленчук «Україно моя!».

Портал «Поезія вільних».

ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ

- Є. Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина».
- К. Міхаліцина «Квіти біля четвертого».
- І. Роздобудько «Арсен».
- С. Гридін «Не такий».
- А. Бачинський «140 децибелів тиші».

КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН

- В. Близнець «Женя і Синько».
- Г. Кирпа «Тринадцятий місяць у році».
- С. Процюк «Марійка і Костик».
- М. Морозенко «Я закохалася».
- Г. Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».

ПРИГОДИ ТА ДЕТЕКТИВИ

- Вс. Нестайко «Тореадори із Васюківки», «Супер «Б» з фрикадельками».
- Г. Малик «Злочинці з паралельного світу».
- З. Мензатюк «Дике літо в Криму».
- К. Штанко «Драconi, вперед!»
- О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу». О. Дерманський «Мері».
- Н. та О. Шевченки «Як не скарб, то пожежа».
- А. Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний Змій», «Гімназист і Біла Ворона».

ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ

- О. Бердник «Зоряний корсар».

Г. Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій», «Книгоноші з Королівства».
М. Павленко «Русалонька із 7–В».
М. Марченко «Місто Тіней».
Н. Дев'ятко «Легенда про юну Весну».

8 КЛАС

ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

ПРАДАВНЯ УКРАЇНА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРИ

Н. Забіла «Троянові діти».
Б. Комар «Векша».
В. Малик «Князь Кий».
Ю. Хорунжий «Мелодії кам'яної гори».
В. Рутківський «Сторожова застава».
Д. Кремінь «А де ж те скіфське золото?».
Л. Костенко «Скіфська одіссея».
В. Чемерис «Ольвія», «Сини змієногої богині».
Ю. Логвин «Останній камінь Гарпата».
А. Папакін «Діти Таргітая»
О. Гедеонов «Ольвія. Зима змін»

ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВІ: БІБЛІЯ Й УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

«Притча про неслухняного сина та справедливого й люблячого батька».
«Притча про милосердя й про ближнього».
Т. Шевченко «Давидові псалми».
Б.- І. Антонич «Різдво».

Г. Коваленко «Біблійні історії для дітей».
К. Малицька «Малі герої».
Г. Кирпа «Мій ангел такий маленький».
І. Малкович «Із янголом на плечі».
З. Мензатюк «Ангел Золоте Волосся».
Дз. Матіяш «Марта з вулиці святого Миколая».
І. Жук «Пісня Йосипа», «Гетсиманський сад. Відповідь сина».

ЛІТЕРАТУРА КОЗАЦЬКОЇ УКРАЇНИ

Дума про Олексія Поповича.
Дума «Дарувала Катерина козакам лимани».
Пісня про Морозенка.
Історичні пісні «Нічка була темна», «Ой у лісі, на полянці», «Виряджала мати сина під Крути до бою».
С. Тельнюк «Грає синє море».
М. Пригара «Михайлик – джура козацький».
Р. Завадович «Маруся Богуславка».
В. Шкляр «Характерник».
М. Морозенко «Іван Сірко – славетний кошовий» (друга частина діалогії).
О. Гаврош «Музей пригод».
І. Андрусак «Сірка на порох».

УКРАЇНЦІ ТА КРИМСЬКІ ТАТАРИ

Антологія кримськотатарської поезії XIII-XX ст. «Окрушини сонця».
А. Левкова «Ашик Омер».
В. Рутківський «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», «Джури і Кудлатик».

РОМАНТИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Т. Шевченко «Тополя», «Лілея», «Тарасова ніч».

Збірка «Українські поети-романтики».

Марко Вовчок «Маруся».

П. Куліш «Орися», «Огнений змій».

М. Старицький «Облога Буші».

І. Драч «Балади буднів».

А. Качан «Журавлині луки або Купальські вогні».

В. Баранов «Хата синьоока».

А. Бачинський «Ватага Веселих Волоцюг».

РЕАЛІЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ ТА ПРОЗІ

С. Руданський «Співомовки».

Марко Вовчок «Козачка»

Б. Грінченко «Каторжна», «Батько та дочка».

П.Яценко «Нечуй. Немов. Небач».

ДРАМАТУРГІЯ ХІХ СТОЛІТТЯ

Т. Шевченко «Назар Стодоля».

Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч».

Збірка п'єс сучасних драматургів «Дощ в акваріумах площ».

9 КЛАС ВСТУП

Самостійно прочитані учнями художні твори.

ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНІЗМУ

М. Вороний «Блакитна панна», «Зорі-очі», «Інфанта».

Леся Українка «Давня казка».

С. Черкасенко «Казка старого млина».

С. Андрухович «Фелікс Австрія».

Б. Коломійчук «Готель «Велика Пруссія», «Експрес до Галіції».

Н. Довгопол «Шпигунки з притулку «Артеміда».

ІЗ ЛІТЕРАТУРИ ПОКОЛІННЯ ШІСТДЕСЯТНИКІВ

У. Самчук «Юність Василя Шеремети».

М. Вінграновський «Манюня», «Сіроманець».

Гр. Тютюнник «Зав'язь».

І. Драч «Балада про соняшник», «Балада про випрані штани», «Бабусенція», «Так, саме так», «Сонячний етюд».

Б. Олійник «Сива ластівка», «Ринг», «Парубоцька балада».

Ольга Мак «Бог вогню».

Віра Вовк «Легенда про колоски».

З. Мензатюк «Як я руйнувала імперію».

О. Захарченко «Хутір».

Н. Бічуча «Шпага Славка Беркути».

П. Яценко «Союз радянських речей».

ІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Е. Умеров «Самотність».
Антологія «Кримський інжир».
Антологія «Крим, який ми любимо».

ПАНОРАМА СУЧАСНОЇ ПОЕЗІЇ

Ю. Андрухович «Листи в Україну».
С. Жадан «Життя Марії».
М. Кіяновська «Бабин Яр. Голосами».
М. Савка «Оптика Бога».

СУЧАСНА МОЛОДІЖНА ПРОЗА

С. Процюк «Варвари».
Дара Корній, Тала Владмирова «Крила кольору хмар».
Володимир Арєнєв «Душниця», «Порох із драконових кісток», «Дитя песиголовців».
С. Гридін «Сапери», «Не такий».
Н. Дев'ятко «Скарби Примарних островів».
В. Гранецька, А. Нікуліна, М. Однорог «Дім, у котрому заблукав час».
Н. Довгопол «Привиди готелю «Едельвейс»».
Н. Матолінець «Варта у грі».
О. Рижко «Знає тільки Мару».
О. Русіна «Абрикоси зацвітають уночі».
А. Шавlach «Пампуха»

